

**Diakoniutbildning
2023 - 2024**

Kursplan

Innehållsförteckning

1	BAKGRUND	2
2	ÖVERGRIPANDE MÅL OCH SYFTE	2
3	PEDAGOGIK	2
4	GENOMFÖRANDE	3
4.1	UPPLÄGG OCH PLANERING	3
4.1.1	<i>Studieform</i>	3
4.1.2	<i>Studiegrupp</i>	3
4.2	ÄMNEN	3
4.2.1	<i>Andaktspedagogik</i>	3
4.2.2	<i>Bibelkunskap – diakonalt perspektiv</i>	3
4.2.3	<i>Etik</i>	4
4.2.4	<i>Gruppdynamik</i>	4
4.2.5	<i>Hälsa - fysisk, psykisk och existentiell</i>	4
4.2.6	<i>Projektarbete</i>	5
4.2.7	<i>Själavård - Samtalskonst</i>	5
4.2.8	<i>Slutarbete</i>	5
4.2.9	<i>Teologi</i>	6
4.2.10	<i>Temastudier</i>	6
4.2.10.1	<i>Funktionsnedsättning och tillgänglighet</i>	6
4.2.10.2	<i>Kriminalitet – Missbruk</i>	6
4.2.10.3	<i>Mångkultur – Integration</i>	6
4.2.10.4	<i>Åldrande – Demens</i>	7
4.2.10.5	<i>Sexualitet</i>	7
4.2.11	<i>Utvecklingspsykologi</i>	7
4.3	PRAKTIK	7
5	ANTAGNING	8
6	ELEVINFLYTANDE OCH UTVÄRDERING	8
7	STUDIEMEDEL	8
8	INTYG OCH STUDIEOMDÖMEN	9
9	FRÅNVARO OCH SJUKDOM	9
10	KOSTNADER	10
11	TERMINSTIDER	10
12	KURSTILLFÄLLEN LÄSÅRET 23-24	11
13	KONTAKTUPPGIFTER	11

1 BAKGRUND

Utbildningen uppstod 1987 på Liljeholmens folkhögskola då skolan såg att det fanns behov av utbildning och utveckling av diakonalt arbete inom den egna rörelsen, som idag är Evangeliska Frikyrkan, men också i samhället. Entusiastiska lärare har tillsammans med engagerade kursdeltagare från olika svenska kyrkosamfund format utbildningen till den inriktning den har idag. Genom denna process har utbildningen blivit ett forum för diakonalt lärande i ekumenisk anda.

2 ÖVERGRIPANDE MÅL OCH SYFTE

En av ambitionerna med utbildningen är att vara folkbildande i den betydelsen att den stimulerar deltagarna till ett lärande som både vidgar och fördjupar kunskaperna om livet. Utbildningen har som mål att utifrån ett diakonalt förhållningssätt ge en god grund för arbete i församling och samhälle. Utbildningen vill utmana till en teologisk och etisk reflektion så att huvudets kunskap skall bli handens och hjärtats kunskap.

För den som har för avsikt att söka diakontjänst poängteras att Liljeholmens folkhögskola inte avskiljer, viger eller ordinerar diakoner. Vi uppmanar den som är intresserad att kontakta den egna kyrkan/kyrkosamfundet för samtal om kriterier för diakontjänst.

3 PEDAGOGIK

Utbildningen bygger på relationell pedagogik. Lärande sker *i relationer, om relationer, genom relationer*. Kursdeltagarnas egen livserfarenhet ses som en viktig kunskapsresurs i utbildningen. Tillsammans med teoretisk kunskap och praktiska övningar utvecklas förmågan att möta människor i olika utsatta livssituationer och sammanhang utifrån den kristna kyrkans uppdrag.

Till viss del jobbar vi också problembaserat d v s kursdeltagaren får själv söka sin kunskap genom studiebesök, litteratur- och artikelsökning, intervjuer etc.

En viktig del i diakonalt arbete är förmåga att samarbeta. Att tillsammans med andra leda olika projekt och verksamheter kräver god självkännedom och respekt gentemot sina medarbetare. I diakoniutbildningen är därför arbetet i studiegruppen en viktig övning i relationell förmåga.

Se 4.1.2 Studiegrupp och 4.2.4 Gruppdynamik

4 GENOMFÖRANDE

Utbildningen är på halvfart och genomförs över två läsår där kurstillfällena på skolan varvas med distansstudier. Målet är att skapa nära och goda lärprocesser även när vi jobbar på distans.

4.1 UPPLÄGG OCH PLANERING

4.1.1 Studieförm

Varje termin innehåller tre kurstillfällena på folkhögskolan i Rimforsa om vardera tre dagar. Däremellan bedrivs studierna på distans enskilt och i grupp, med tillgång till handledning via nätet.

4.1.2 Studieförm

Varje deltagare ingår i en studieförm som träffas regelbundet antingen lokalt eller digitalt. Studieförmen bör i genomsnitt mötas ca 2 timmar i veckan. Det kan betyda en halv arbetsdag varannan vecka, alternativt ett par timmar en kväll i veckan. Syftet med förmen är att tillsammans med andra kursdeltagare samtala och reflektera över litteratur samt att göra förmuppörm som ges i de flesta ämnen. Det kan också vara så att man vill göra något gemensamt studiebesök som berör de ämnen som studeras.

4.2 ÄMNE

4.2.1 Andaktspedagogik

I det här kursmomentet ges tillfälle att både studera och praktisera olika andaktsformer samt reflektera över andakt med avseende på innehåll, målgrupp, miljö, syfte. Målet är att förvärva kunskap om olika andaktsformer och deras ursprung, utveckla och berika det egna andaktslivet samt lära sig planera och utföra andakter för olika målgrupper i skilda miljöer i dagens samhälle. Vi genomför även pilgrimsvandring (en dag) och tyst retreat (en dag).

Litteratur:

Bönboken – tradition och liv, Dalman, J (red) Verbum 2006

Lilla pilgrimsboken, Aronsson Nina, Lindström Hans-Erik Verbum 2004

4.2.2 Bibelkunskap – diakonalt perspektiv

Syftet med att studera bibeln med ett diakonalt perspektiv är att få en ökad kunskap om vilken grund diakonin står på och hämtar sin inspiration från, att lära sig bruka bibelordet i livets olika skeden, att genom djupare förståelse av bibeln kunna kommunicera ordet till andra människor i reflektion, samtal och i församlingens gudstjänstliv, att kunna ”pröva” *diakonins historia* i ljuset av centrala *bibeltexter* om *tjänande*.

Litteratur:

Bibeln (Bibel 2000)

Steg för steg, Studieförm, Stiftelsen Svenska Folkbibeln, Dagson, J & Parsmo, A, XP Media 2022

I livets tjänst, Freed, Höglund, Watrous, EFK 2008

Diakoni – vår tro i handling, Hallonsten, Sten, Malmö: Arcus, 1995 (delar)
Diakonins perspektiv Wallskär, Heléne, red. (delar)

4.2.3 Etik

Inom ämnesområdet Etik förväntas deltagarna förvärva kunskaper om centrala begrepp och teorier inom etiken, träna sin förmåga att bearbeta etiska frågor i sin vardag, reflektera över sin egen värdegrund samt vad ett grundläggande diakonalt förhållningssätt kan och bör vara. Olika typer av etiska dilemman bearbetas. En viktig fråga för kursen är vad kristen tro betyder för etiken. Etik-ämnet förhåller sig dessutom till utbildningens Temastudier 4.2.9

Litteratur:

Inledning till etiken, Collste, Göran, Studentlitteratur 2019

4.2.4 Gruppdynamik

I ämnet gruppdynamik söker vi både inspirera och utmana till reflektion över olika faktorer som kan påverka en grups förmåga till kommunikation och konfliktlösning.

Målet är att få ökad förståelse för de processer som uppstår i och mellan grupper. Varje deltagare förväntas under kursens gång reflektera över och bearbeta sin egen personliga utveckling och bli medveten om den egna funktionen i olika grupper.

Litteratur:

Samspel i grupp - introduktion till gruppdynamik, Nilsson, Björn, Studentlitteratur 2022

4.2.5 Hälsa - fysisk, psykisk och existentiell

I utbildningen betonas omsorgen om hela människan; kropp, själ och ande. I ämnet hälsa vägleds kursdeltagaren till medvetenhet om den existentiella hälsans betydelse för övriga hälsoaspekter såsom den fysiska, psykiska och sociala. I ämnet ges möjlighet till att skapa förståelse för varför många människor hamnar utanför den psykiska hälsans marginaler samt att få konkreta redskap att använda vid suicidrisk. Ur ett diakonalt perspektiv är det nödvändigt med dessa kunskaper för att känna sig trygg i hur man ska agera och bemöta människor i livets olika skeenden. Ämnet ger även möjlighet till reflektion gällande kropp och teologi samt beröringens betydelse.

Studiematerial och litteratur:

Intervju med Cecilia Melder: <https://nsph.se/podcast/2018-12-cecilia-melder-om-existentiell-halsa/>

Sjukdom och helande Att tro på Guds ingripande utan att förneka lidandet, Andersson, Greger (red)
Libris 2014

Kroppen Let's get physical, 21 texter om tro, gemenskap och det fysiska, Lundström, Tomas, Libris 2012
(finns att låna på skolan)

Övrigt material tilldelas under kursens gång.

4.2.6 Projektarbete

Syftet med projektarbetet är att reflektera över hur kyrkans diakoni bemöter människor i kris både när det gäller personliga kriser som hör till livsutvecklingen och akuta kriser av olika svårighetsgrad. Målet är att få ökad kunskap och därmed bättre förmåga att som kyrka hjälpa människor när livet upplevs svårt.

Litteratur:

Krisstöd vid olyckor katastrofer och svåra händelser, Hedrenius, S; Johansson, S, Natur & Kultur, 2013

4.2.7 Själavård - samtalskonst

Kursens mål och syfte är att kursdeltagaren skall:

- få kunskap om själavårdens historia och olika själavårdstraditioner
- kunna reflektera över förhållandet mellan teologi och psykologi
- reflektera över trons utveckling, gudsbilder och självbilder
- få tillfälle att reflektera över begreppen skam, skuld och förlåtelse
- få kunskap om hur man i själavården använder sig av bibeln, bönen och bikten
- förvärva grundläggande kunskap i samtalskonst och utveckla förståelse för vad som kan påverka olika samtalsituationer
- öka förmågan att lyssna och att se sig själv som redskapet i samtalet
- genom rollspel och övningar i grupp utveckla färdigheten i samtalskonst/själavård
- gå i egen själavård utanför skolan

Litteratur:

Själavård helt enkelt, Wadstein, Cecilia. Verbum, 2009

Det finns gränser, Cloud, Henry Townsend, John. Libris, 2006 (finns att låna på skolan)

Kyrkans besökstjänst, Kinman, Agnete. Phonomedia, 2022 (nyutgåva)

Hur står det till, Carlander, Jakob & Lis, Gothia, 2004 (finns att låna på skolan)

Försoningens väg, Fritzon, Ulrica & Älverbrandt, Ebba, Verbum, 2022

Ett stycke av vägen, Kinman, Agnete, Recito Förlag, 2013 (finns att låna på skolan)

Själavård - en grundbok, Okkenhaug, Berit, Libris, 2004

När jag döljer mitt ansikte: perspektiv på skam, Okkenhaug, Berit. Votum Gullers Förlag, 2021

Diakonins sju bord, Lindström, H E & Lindström, S. Verbum, 2015

4.2.8 Slutarbete

Under sista terminen görs ett slutarbete där den studerande förväntas arbeta med *diakoni i dödens närhet* utifrån den kunskap som förvärvats under utbildningen. Syftet med slutarbetet är att tydliggöra det diakonala uppdraget att stödja människor i livets svåra situationer där döden kanske är en av de svåraste samt utveckla mod att vara nära den som är döende och den som är närstående både före och efter ett dödsfall.

Litteratur:

Själavård - en grundbok, Okkenhaug, Berit, Libris, 2004

Ett stycke av vägen, Kinman, Agnete, Recito Förlag, 2013 (finns att låna på skolan)

4.2.9 Teologi

Teologiämnet innehåller 3 delar *Skapelsens teologi, Troslära och Kyrkohistoria*. Kursdeltagaren ska få en inblick i grunderna av klassisk kristen teologi, och utifrån detta kunna reflektera över sin egen tro och kyrka i vår tid, få en översikt över kyrkans väg genom historien och insikt om grunden för diakoni.

Litteratur:

Om Gud och allt annat, Spjuth, Roland, Spricka förlag, 2020. (finns att låna på skolan)
Den kristna kyrkans historia, Hill, Jonathan. (Per Beskow, red.), Libris, 2008. (finns som pdf via skolan)
Bibel 2000

4.2.10 Temastudier

Syftet med temastudier är större kännedom och medvetenhet om några områden där människor kan uppleva utsatthet såsom: *funktionsnedsättning, missbruk/kriminalitet, åldrande/demens, mångkultur/integration och sexualitet*. Vi reflekterar över hur individ, familj och omgivning påverkas och hur diakonin kan stödja och hjälpa. I samspel med ämnet Etik ges kursdeltagaren möjlighet att reflektera över och fördjupa kunskap om kyrkans roll i samhället.

4.2.10.1 Funktionsnedsättning/Tillgänglighet

Målet med temat är att få kunskap och förståelse för personer med funktionsnedsättning, deras livsvillkor och kamp för ett värdigt liv samt reflektera över kyrkans roll och ansvar när det gäller funktionsnedsättningar.

Litteratur:

En kyrka för alla – policydokument från SKR och Furuboda

4.2.10.2 Kriminalitet – missbruk

Syftet är att få mer kunskap om hur samhället och kyrkan bemöter kriminalitet och missbruk samt att reflektera över hur en människas gudstro kan hjälpa henne hantera destruktiva livsmönster.

Litteratur:

Brott och förlåtelse – en teologi för själavård: Magnus Abrahamsson, 2013, Verbum. (finns att låna på skolan)

Riktlinjer för kyrkornas arbete på häkten och fängelser – NAV-arbetet, SKR, 2015

www.skr.org/wp-content/uploads/2012/05/skr-broschyr-nav-swe_2015.pdf

4.2.10.3 Mångkultur – integration

Studier i detta tema önskar bidra till ökad medvetenhet om Sverige som ett mångkulturellt samhälle samt tydliggöra kyrkans uppdrag att finnas till för *flyktingen* och *främlingen* som bibeln uttrycker det. Vi reflekterar också över diakoni i form av missionsarbete internationellt och i relation till människor med olika livsåskådning och kultur i det svenska samhället.

Litteratur:

Ett bödens hus för många folk - en handbok i att både vara och bli en mångkulturell församling, EFK, 2012 (tillgänglig som pdf)

4.2.10.4 Åldrande – Demens

Målet med temat är att skapa förståelse för ålderdomens process och livsberättelsens betydelse. Betoningen ligger på bemötande vid demenssjukdom. Temat innehåller praktiska redskap som syftar till att möjliggöra kommunikation och stärka identitet och självkänsla.

Litteratur:

I berättelsen finns jag, Westius A & Petersen U, Verbum 2006

4.2.10.5 Sexualitet

Målet med temat är att reflektera över sexualitetens betydelse för individ, samhälle och kyrka samt förvärva kunskap om problematik relaterat till sexualitet. Syftet är att inspirera till att våga prata om olika synsätt på sexualitet och om hur församlingen hanterar dessa frågor.

Litteratur:

Med hela ditt liv, Hanna Möllås och Leif Carlsson, Marcus förlag 2014

Ekumeniska riktlinjer vid sexuella övergrepp i kyrkliga miljöer, Sveriges Kristna Råd, Sundbyberg 2003

Podd: Lustpodden med Hanna Möllås och Leif Karlsson (enskilda avsnitt)

4.2.11 Utvecklingspsykologi och krisstöd

I detta ämne studeras människans psykologiska utveckling från spädbarnstiden till ålderdomen. Olika faktorer som kan påverka denna utveckling lyfts fram såsom fysisk utveckling, kognitiv bearbetning och socioemotionella faktorer.

Målet är att fördjupa sin kunskap om människans psykologiska utveckling i allmänhet och få ökad förståelse för hur livskriser påverkar känslor och beteende. I en diakonal tjänst är det nödvändigt med dessa kunskaper för en djupare förståelse av vad som påverkar människans personlighetsutveckling. Vi tar även del av aktuell kunskap om akuta kriser och krisbemötande.

Litteratur:

Utvecklingspsykologi, Hwang, Philip, Natur & Kultur, 2019

Krisstöd vid olyckor katastrofer och svåra händelser, Hedrenius, S; Johansson, S, Natur & Kultur, 2013

4.3 PRAKTIK

I utbildningen ingår 120 timmars praktik som kursdeltagaren fördelar som det passar den egna livssituationen under utbildningstiden. Praktiken görs i olika typer av diakonal verksamhet i församling och samhälle.

5 ANTAGNING

Behörig att söka är den som har gymnasiekompetens och grundläggande kunskap i kristen tro. Vid antagning tar vi också hänsyn till arbetslivserfarenhet, kyrkligt engagemang och den sökandes mål med studierna. Datorvana, dator och tillgång till internet behövs också för att kunna delta.

Sista ansökningsdag 3 april 2023. Ansökan görs via hemsidan www.liljeholmen.nu

Ansökningar som inkommit senast 3 april där sökande är behörig och har bifogat de handlingar skolan har efterfrågat behandlas på följande sätt:

- Intervju på Liljeholmens folkhögskola alternativt videosamtal en dag i april.
- Samtal i lärarkollegiet.
- Brev skickas med besked om antagning eller avslag.
- Den som blir antagen bekräftar det genom att skicka in 500 kr till skolan. Bekräftelseavgiften dras av på första terminsfakturan.
- Återbetalning görs inte till den som betalat och sedan ångrar sig.

Ansökningar som kommer in efter 3 april behandlas i mån av utrymme.

6 ELEVINFLYTANDE OCH UTVÄRDERING

Kursdeltagarna ses som en viktig kunskapsresurs och inbjuds att påverka utbildningen under utbildningstiden. Kursdeltagarnas synpunkter tas tillvara av såväl ämneslärare som kursföreståndare och skolans övriga personal. Utvärdering sker varje termin.

7 STUDIEMEDEL

Diakoniutbildningen är studiemedelsberättigad och klassificeras hos CSN som gymnasienivå. Du som sökt studiemedel behöver själv gå in på CSNs hemsida efter kursstart och fylla i en studieförsäkran. Skolan skickar också en bekräftelse till CSN om vilka som börjat utbildningen.

CSN vill därefter ha en rapport från skolan efter varje termin med bekräftelse om att studierna har bedrivits i normal studietakt vilket innebär minst 80% närvaro och att 80% av alla uppgifter är inlämnade.

8 INTYG OCH STUDIEOMDÖMEN

Vi mäter inte den kunskap som inhämtas med examination. Den som har deltagit aktivt i utbildningen, närvarat minst 80 % av samtliga kurstillfällen och gjort 80 % av de arbetsuppgifter som tilldelats av varje ämneslärare får ett intyg om fullgjord kurs.

För att kunna börja i årskurs 2 behöver närvaron under årskurs 1 varit minst 80%. Därtill ska 80% av uppgifterna i varje ämne vara utförda och inlämnade.

För er som har CSN gäller detta för varje termin, då skolan måste rapportera om studierna har bedrivits i normal studietakt.

9 FRÅNVARO OCH SJUKDOM

Vid sjukdomsfrånvaro under kurstillfälle på Liljeholmen gäller en karensdag. Exempel: om du är frånvarande p.g.a. sjukdom under ett helt kurstillfälle (3 dagar) betalar du för en dag. Planerad frånvaro från ett kurstillfälle ger som regel inte något avdrag på terminsavgiften. Undantaget är om man sagt till med minst en månads varsel. Avdrag ges då med 50 % av ordinarie kostnad per kurstillfälle.

10 KOSTNADER

Terminsavgift:

Enkelrum 6570 kr inkluderar kost och logi för tre kurstillfällen, kostnader för kopiering, försäkring och tillgång till Internet.

Dubbelrum 5595 kr inkluderar kost och logi för tre kurstillfällen, kostnader för kopiering, försäkring och tillgång till Internet.

Externat 2910 kr inkluderar kost exkl. frukost (ej logi) för tre kurstillfällen, kostnader för kopiering, försäkring och tillgång till Internet.

Lakan, påslakan och örngott samt handduk och badlakan ingår i respektive avgift.

Inga avdrag görs för måltider. Ändring av boendeform exempelvis från enkelrum till dubbelrum eller från internat till externat kan göras i början av varje termin.

Litteratur för självkostnadspris beräknas till ca 3000 kr för hela kursen (beräknat på nypris). Övriga kostnader såsom resor i samband med kurstillfällen, praktik/studiebesök betalas likväl av kursdeltagaren.

Varje terminsavgift delas upp på tre fakturor som faktureras efter varje kurstillfälle. Observera att varje terminsavgift ska vara inbetald till skolan innan nästa termin börjar för att kunna fortsätta studierna.

11 TERMINSTIDER

Hösttermin 2023 Liljeholmens folkhögskola

måndag 2023-08-21 – fredag 2023-12-15

Kurstid 17 veckor

Vårtermin 2024 Liljeholmens folkhögskola

måndag 2024-01-08 – fredag 2024-05-31

Kurstid 21 veckor

Lovdagar

Höstlov v 44 2023-10-30 – 2023-11-03

Sportlov v 8 2024-02-19 – 2024-02-23

Påsklov v 14 2024-04-02 – 2024-04-05

Helgdagar

Långfredag 24-03-29

Annandag påsk 24-04-01

Första maj 24-05-01

Kristi himmelfärdsdag 24-05-09

12 KURSTILLFÄLLEN LÄSÅRET 2023-24

Kurstillfällen DK1

v. 34	23 - 25 aug (on - fr)
v. 40	4 - 6 okt (on - fr)
v. 47	22 - 24 nov (on - fr)
v. 3	17 - 19 jan (on - fr)
v. 10	6 - 8 mar (on - fr)
v. 19	6 - 8 maj (må - on)

Kurstillfällen DK2 Gäller dem som började augusti 2022

v. 36	6 - 8 sept (on - fr)
v. 43	25 - 27 okt (on - fr)
v. 49	6 - 8 dec (on - fr)
v. 6	7 - 9 feb (on - fr)
v. 12	20 - 22 mar (on - fr)
v. 21	22 - 24 maj (on - fr)

13 KONTAKTUPPGIFTER

Diakoniutbildningen
Liljeholmens folkhögskola
590 43 Rimforsa

tel. 0494-797 00
sms 070 -191 37 44
epost: diakoni@liljeholmen.nu
hemsida: www.liljeholmen.nu